

Turun yliopiston ylioppilaskunnan Yhdenvertaisuusohjelma 2024

Sisällysluettelo

1	1. Johdanto	2
2	1.1 Lukuohje	3
3	2. Yhdenvertaisuuden edistämisen toimialueet	3
4	2.1 Ikä	3
5	2.2 Alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli	4
6	2.3 Uskonto, maailmankatsomus ja vakaumus	5
7	2.4 Poliittinen tai ammattiyhdystötoiminta	5
8	2.5 Perhe- ja hoivasuhteet	6
9	2.6 Sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuoli- ja seksuaalinen suuntautuminen	7
10	2.7 Terveystila ja vammaisuus	8
11	3. 9	
12	3.1 TYYn toimintayhteisö	9
13	3.2 TYY työyhteisönä	11
14	4. 11	
15	4.1 Järjestöyhteisö	12
16	4.2 Tapahtumat ja turvallisempi tila	13
17	4.3 Viestintä	16
18	5. 16	
19	5.1 Yliopisto	16
20	5.2 Yhteiskunta	19
21	6. 19	

28

29

30 1. Johdanto

31 TYYn yhdenvertaisuusohjelma on edustajiston hyväksymä toimintaa ohjaava
32 linjaus ylioppilaskunnan yhdenvertaisuustyön tavoitteista. Ohjelma täydentää
33 ylioppilaskunnan poliittista linjapaperia sekä strategisia tavoitteita
34 yhdenvertaisuuskysymysten osalta. Se on tarkoitettu ennen kaikkea TYYn sisäisten
35 elinten välineeksi. Yhdenvertaisuus on yksi TYYn keskeisistä arvoista. Kaikkien
36 perustehtävässä määriteltyjen elementtien toteutumiseksi on ensiarvoisen tärkeää
37 se, että opiskelija tuntee itsensä yhdenvertaiseksi yliopistoyhteisön jäseneksi.
38 Yliopiston ja ylioppilaskunnan lisäksi TYYn järjestöjen toiminnalla suuri merkitys
39 yhdenvertaisuuden toteutumisessa yliopistoyhteisön jokapäiväisessä elämässä.
40 Käsillä olevan ohjelman tarkoitus on siksi paitsi ohjata TYYn toimintaa, mutta myös
41 linjata TYYn jäsenille tarkoitettua yhdenvertaisuusoppaan sisällöstä.
42 Yliopistoyhteisön yhdenvertaisuus on myös jäsentensä vastuulla.

43 TYYn yhdenvertaisuusohjelman tavoitteena ovat yhdenvertainen ja tasa- arvoinen
44 yliopistoyhteisö ja yhteiskunta. TYY on feministinen ja antirasistinen toimija.
45 Yhdenvertaisuusohjelmaansa toteuttamalla TYY pyrkii siihen, että opiskelijat voivat
46 toteuttaa itseään vailla pelkoa syrjinnästä niin yliopistossa, TYYn järjestöissä kuin
47 arkielämässään yliopistoyhteisön ulkopuolella.

48 Suomen perustuslain mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Lain
49 yhdenvertaisuutta käsittelevässä pykälässä todetaan lisäksi, että ”ketään ei saa
50 ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän,
51 kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai
52 muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.” (Perustuslaki 6 § 2). Vuoden 2014
53 lopussa voimaan tullut yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän perustuslaissa
54 mainittujen ominaisuuksien lisäksi (sukupuolta lukuun ottamatta) seuraavien
55 henkilöön liittyvien syiden perusteella: kansalaisuus, poliittinen toiminta,
56 ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet ja seksuaalinen suuntautuminen.
57 Sukupuolten tasa-arvoa ja sen edistämistä käsitellään erikseen laissa naisten ja
58 miesten välisestä tasa-arvosta, jossa myös kielletään syrjintä sukupuoli-identiteetin
59 tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

60 Yhdenvertaisuuslainsäädäntö velvoittaa sekä yliopistoa että TYYtä. Yliopiston tulee
61 edistää ja arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista paitsi työnantajan, myös
62 koulutuksen järjestäjän näkökulmasta. ~~TYYn kohdalla velvoite koskee ennen~~
63 ~~kaikkea TYYtä työnantajana.~~ Lisäksi ylioppilaskunnan tulee edistää
64 yhdenvertaisuuden toteutumista myös laajemmin – onhan ylioppilaskunnan
65 tarkoitus ”olla jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia,
66 sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa
67 liittyviä pyrkimyksiä” (Yliopistolaki 46 § 1).

68 1.1 Lukuohje

69 Jotta tavoitteet saavutetaan, on niille kirjattu vastuusektorit tai toimijat ja
70 tavoitteiden edistymistä tukevat toimenpiteet. Kunkin tavoitteen kohdalle on
71 kirjattu tahot, jotka ovat tavoitteen edistämisestä ja toimenpiteiden
72 toteuttamisesta päävastuussa. Näitä sektoreita TYYn toimistolta ovat
73 sosiaalipolitiikka (sopo), koulutuspolitiikka (kopo), yhdenvertaisuus (yv),
74 kansainvälisyys (kv), järjestöt sekä pääsektori. Lisäksi mainittuna ovat TYYn
75 häirintäyhdyshenkilöt, edustajiston puheenjohtajisto (epj) sekä edustajiston
76 toimikunnat.

77 Tavoitteet ja toimenpiteet on jaoteltu neljän pääotsikon alle; Yhdenvertaisuuden
78 edistämisen toimialueet, Turun yliopiston ylioppilaskunta (TYY), järjestöt sekä
79 yliopisto ja ylioppilaskunta. Osiossa kuusi esitellään dokumentin seurantaan varten
80 olevat toimenpiteet. Lisäksi dokumentin lukemista tukevat TYYn nettisivuilta
81 löytyvä käsitteenmäärittelydokumentti sekä TYYn laajemmalle yhteisölle
82 tarkoitettu yhdenvertaisuusopas. **Yhdenvertaisuusohjelman määräystä ei saa**
83 **soveltaa siten, että se on ristiriidassa TYYn sääntöjen tai hallintosäännön kanssa.**

84

85 2. Yhdenvertaisuuden edistämisen toimialueet

86
87 Tässä kappaleessa tuodaan esille yhdenvertaisuusohjelman tavoitteita ja
88 toimenpiteitä teemoitettuna toiminta-alueina, joihin ylioppilaskunnassa tulee
89 kiinnittää huomiota. Toiminta-alueiden sisältöinä ovat 1) eri-ikäiset opiskelijat, 2)
90 alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli, 3) uskonto, maailmankatsomus ja
91 vakaumus, 4) poliittinen ja ammattiyhdistystoiminta, 5) perhe- ja hoivasuhteet, 6)
92 sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuolitetut piirteet ja seksuaalinen
93 suuntautuminen ja 7) terveydentila ja vammaisuus.

94 Mainitut toiminta-alueet eivät ole täydellinen lista, ja ylioppilaskunnan tuleekin
95 kehittää ~~jatkuvasti~~ **aktiivisesti** toimintaansa yhdenvertaisemmaksi ~~kriittisestä~~
96 ~~näkökulmasta~~ **avoimena sekä kriittisenä eri näkökulmille**. Erityistä huomiota tulee
97 kiinnittää marginalisoituihin ihmisryhmiin **ja risteäviin syrjinnän muotoihin**.
98 **intersektionaalisesti**. Intersektionaalisessa feminismissä pyritään purkamaan
99 syrjintää läpileikkaavasti erilaisten identiteetti-positioiden tarkastelun avulla.
100 Yhdenvertaisuutta edistettäessä tulee tiedostaa rakenteellinen syrjintä, joka **voi**
101 vaikuttaa esimerkiksi kielen, käsitysten, kulttuurin, **oikeusvaltioperiaatteiden**
102 **vastaisten** lakien, kasvatuksen ja instituutioiden kautta.

103 2.1 Ikä

104 Ikäsyrjinnällä tarkoitetaan sellaista toimintaa, joka estää tai vaikeuttaa henkilön
105 osallistumista ylioppilaskunnan tai opiskelijayhteisön toimintaan hänen iästään

106 johtuen. Toimintaympäristön nuorekkuus voi vaikeuttaa iäkkäämpien
107 opiskelijoiden ja työntekijöiden osallistumista toimintaan. TYY ~~pyrkii~~ edistämään
108 eri-ikäisten osallisuutta ja pyrkii toiminnallaan vähentämään niitä esteitä, jotka
109 voivat aiheuttaa eri-ikäisten ihmisten eriarvoisuutta.

110 **Edunvalvonta huomioi eri-ikäiset ja eri elämänvaiheessa olevat opiskelijat.** (kopo,
111 sopo, yv ja kaikkien toimielinten puheenjohtajat)

- 112 - Huomioidaan opiskelijoiden eri ikäryhmät ja elämäntilanteet esimerkiksi
113 jäsenkyselyitä laadittaessa, jotta saadaan tietoa ikäryhmien ja erilaisissa
114 elämäntilanteessa olevien opiskelijoiden erityistarpeista, tuutori- ja
115 järjestökoulutuksissa, puheenjohtajana kaikissa TYYn toimielimissä,
116 kannanotoissa ja lausunnoissa.

117
118

119

2.2 Alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli

120 Turun yliopiston ylioppilaskunta on kansainvälinen ja monikulttuurinen yhteisö.
121 TYY edistää yhdenvertaisuutta aktiivisesti alkuperän, kansalaisuuden, etnisyyden ja
122 kielen perusteella toiminnassaan. ~~Valkoisuusnormi tuottaa usein hierarkkisia~~
123 ~~ajatusrakennelmia, jossa valkoinen eurooppalaisuus nähdään muita kulttuureja~~
124 ~~ylempänä tai parempana.~~ Kaikilla on vastuu **omasta toiminnastaan sekä osastaan**
125 ~~rasististen rakenteiden, ja **kuten valkoisuusnormin** purkamisessa.~~

126 **TYYn virallinen kieli on suomi, mutta TYY viestii johdonmukaisesti kaksikielisesti:**
127 **suomeksi ja englanniksi.** (kv, tapahtuma ja TYYn hallitus, viestintä)

- 128 - Julkaistaan hakukuulutukset TYYn eri toimijaryhmiin aina suomeksi ja
129 englanniksi.
- 130 - Käytetään TYYn toimijaryhmien sisäisessä viestinnässä aina suomen lisäksi
131 englantia, kun ryhmään kuuluu henkilöitä, jotka eivät osaa suomea.
- 132 - Huomioidaan kansainväliset opiskelijat TYYn kulttuuritapahtumissa
133 esimerkiksi juontamalla tilaisuudet englanniksi ja suomeksi.
- 134 - Luodaan opiskelijayhteisö, jossa vallitsee moninaisia kulttuureja sekä
135 alkuperää kunnioittava ja ennakkoluuloton ilmapiiri.
- 136 - Järjestetään ja edistetään toimintaa ja tapahtumia, jossa suomalaiset ja
137 kansainväliset opiskelijat kohtaavat.
- 138 - TYYn tapahtumien markkinoinnissa ja toteutuksessa huomioidaan
139 kulttuurien ja alkuperän moninaisuus ja panostetaan avoimuuteen.
- 140 - Opastetaan järjestöjä kunnioittamaan kulttuureita järjestön toiminnassa ja
141 järjestöarjessa.
- 142 - Tunnistetaan ja tiedostetaan alkuperän ja ~~yhteiskuntaluokan~~
143 **sosioekonomisen taustan** vaikutus toiminnan saavutettavuuteen ja
144 toimintaan sen edistämiseksi.
- 145 ~~— Edustajiston päätöksenteossa on mukana myös kansainvälisiä opiskelijoita.~~

146

147 **Edustajiston päätöksenteossa voi olla ~~en~~ mukana myös kansainvälisenä**
148 **opiskelijana ~~oita~~.** (Pääsihteeri, epj, kv ja viestintä)

- 149 - Tarjotaan edustajistoryhmille englanninkielisiä materiaaleja, jotta
150 edustajistoryhmät voivat viestiä toiminnastaan ja kuulla kansainvälisiä
151 opiskelijoita.
152 - Edustajiston koulutuksiin ja TYYn päättävien toimielimien infotilaisuuksiin
153 osallistuminen on mahdollista myös englanniksi.
154 - Kannustetaan opiskelijoita hakemaan TYYn päättäviin toimieliimiin laajasti
155 myös englanniksi.
156 - Järjestetään kansainvälisille edaattoreille tulkkaus suomesta englantiin
157 edustajiston kokouksiin.
158 - TYYn toimintaa ohjaavat dokumentit, edustajiston ja hallituksen kokousten
159 esityslistat ja päätösluettelot sekä kokousliitteet ovat saatavilla myös
160 englanniksi.
161 - Viestitään edustajiston kokouksista jo kokouksen aikana myös englanniksi
162 esimerkiksi Instagramissa.
163 - Linjataan vuosibudjetin teon yhteydessä, mitkä kaikki jatkuvan toiminnan
164 dokumentit halutaan kääntää ja varataan käännöskuluihin sen mukaan
165 varoja budjetista.
166

167 2.3 Uskonto, maailmankatsomus ja vakaumus

168 Turun Yliopiston ylioppilaskunta on kansainvälinen ja monikulttuurinen yhteisö,
169 sekä antirasistinen toimija. Kaikilla on oltava mahdollisuus olla osana
170 opiskelijayhteisöä ja TYYn toimintaa omasta uskonnosta, maailmankatsomuksesta
171 tai vakaumuksesta riippumatta. ~~Toimintaympäristössä saattaa kuitenkin vallita yksi~~
172 ~~vahva näkemys myös tiedostamatta.~~ TYYn tulee luoda mahdollisuudet
173 moninaisten näkökulmien ja maailmankatsomusten esittämiselle sekä ~~sen~~ **niiden**
174 arvostukselle ja kunnioittamiselle. ~~Toimitaan rasismien ja muunlaisen syrjivän~~
175 ~~kohtelun minimoimiseksi.~~

176 **Jokainen voi osallistua TYYn toimintaan huolimatta vakaumuksestaan tai**
177 **uskonnostaan.** (Sopo ja yv)

- 178 - Huomioidaan uskontojen ja vakaumusten moninaisuus sekä suhtaudutaan
179 niihin arvostavasti.
180 - Hiljentymisen ja oman uskonnon harjoittaminen yliopistolla on mahdollista.
181 - Kartoitetaan, onko yliopistolla riittävästi ~~eri uskonnonharjoittajille sopivia~~
182 rauhallisia tiloja hiljentymistä **ja uskonnonharjoittamista** varten.
183 - Tiedotetaan yliopistolta löytyvistä hiljentymiseen ja oman uskonnon
184 harjoittamiseen mahdollistavista paikoista jäsenille ~~lukukausittain~~.
185

186 2.4 Poliittinen tai ammattiyhdistötoiminta

187 TYY on moniarvoinen ja poliittinen yhteisö, jonka sisällä näkemykset voivat usein
188 erota toisistaan vahvasti. Edustajistossa toimii niin puoluepoliittisesti sitoutuneita
189 kuin sitoutumattomia ryhmiä.

190 Ylioppilaskunnan yksi perustehtävä on ”valmistaa opiskelijoita aktiiviseen,
191 valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen”. TYYn piirissä toimii
192 puoluepoliittisesti sitoutunutta ja sitoutumatonta yhdistystoimintaa. TYY heijastaa
193 **toteuttaa** toiminnassaan edustajiston hyväksymiä kantoja.

194 Erilaiset poliittiset suuntaukset näkyvät monipuolisesti vaalien yhteydessä.
195 Kenenkään mielipidettä ei sivuuteta puoluekannan tai poliittiseen toimintaan
196 osallistumisen perusteella. (Pääsihteeri, epj ja edustajistoryhmät)

- 197 - Ylläpidetään TYYn tapahtumissa ja tilaisuuksissa avointa ja rakentavaa
- 198 keskustelukulttuuria.
- 199 - Kaikilla edustajiston jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa
- 200 mielipiteensä.
- 201

202 **Kaikilla edustajiston jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa**
203 **mielipiteensä.** (Pääsihteeri, epj ja edustajistoryhmät)

- 204 - Edustajiston kokouksissa ja niitä valmisteltavissa tapaamisissa kiinnitetään
- 205 huomiota puheenvuorojen jakautumiseen, asialliseen käytökseen ja
- 206 osallistumiseen sekä kannustavaan ilmapiiriin.
- 207 - Turvallisemman tilan periaatteita toteutetaan edustajiston kokouksissa.
- 208 - Edustajiston jäsenten ja varajäsenten ryhmäytymiseen ja tutustumiseen
- 209 panostetaan turvallisen ja hyvän ilmapiiriin luomiseksi.
- 210 - TYYn toiminnassa ja viestinnässä annetaan tilaa eri mielipiteiden
- 211 esittämiseksi, kunhan ne noudattavat lakia ja turvallisemman tilan
- 212 periaatteita.
- 213

214 **Kaikilla hallituksen jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa**
215 **mielipiteensä.** (Hpj)

- 216 - Hallitus luo omalle toimikaudelleen pelisäännöt siitä, miten turvallinen
- 217 ilmapiiri säilyy vaikeissakin poliittisissa keskusteluissa.
- 218 - Varmistetaan turvallinen ilmapiiri myös eriävälle mielipiteelle ja avoimelle
- 219 keskustelulle.
- 220

222 **2.5 Perhe- ja hoivasuhteet**

223 Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän perhe- tai hoivasuhteista johtuen.
224 Perhesuhteilla tarkoitetaan henkilön puolisoa, lapsia, vanhempia ja sisaruksia. TYYn
225 jäseniin kuuluu suuri joukko perheellisiä opiskelijoita, jotka tasapainottelevat
226 perhe-elämän ja opiskelun sekä mahdollisen työn yhdistämisen kanssa.
227 Perheellisellä opiskelijalla tarkoitetaan tässä yhteydessä opiskelijaa, jolla on
228 huollettavana alaikäinen lapsi tai lapsia.

229 Ylioppilaskunta mahdollistaa jäsentensä osallistumisen toimintaan ja
230 päätöksentekoon vanhemmuudesta tai ikääntyvän tai sairastuneen muun
231 lähiomaisen hoitamisesta riippumatta. (Sopo ja yv)

- 232 - Hyödynnetään SYL:n opasta perheellisten opiskelijoiden tukemiseen
233 - Mahdollistetaan perheellisten opiskelijoiden toistensa kohtaaminen
234 tapahtuman ja viestinnän avulla. Mahdollistetaan tällä tavalla
235 vertaistoiminnan löytäminen.
236 - Merkitään tapahtumakuvauksiin tieto perheystävällisyydestä.
237 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään perheellisille sopivia tapahtumia.
238

239 ~~Opiskelijaravintoloissa on vaivatonta vierailta lasten kanssa.~~ (Sopo ja yv)

- 240 ~~—~~ Vaikutetaan Unicaan, jotta opiskelijaruokaloissa olisi syöttötuoleja sekä
241 edullisempia lapsille sopivia annoskokoja myynnissä
242

243 Perheelliset ja hoivavelvoitteiset opiskelijat tuntevat paremmin mahdollisuudet
244 lähteä opiskelijavaihtoon ja harjoitteluun ulkomaille. (Sopo and kv)

- 245 - Vaikutetaan yliopistoon, jotta Erasmus+ -tuet tulevat tutuiksi.
246

247 **2.6 Sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuolitetut piirteet ja** 248 **seksuaalinen suuntautuminen**

249 Ketään TYYn piirissä toimivaa henkilöä ei syrjitä tai häiritä sukupuolesta,
250 sukupuolen ilmaisusta, kehon sukupuolitetuista piirteistä tai seksuaalisesta
251 suuntautumisesta johtuen. Häirinnällä tarkoitetaan kaikkea epäoikeudenmukaista
252 ei toivottua käytöstä, esimerkiksi seksuaalista häirintää tai kiusaamista.
253 ~~Epäoikeudenmukainen käytös tarkoittaa kaikkea sitä käytöstä, mitä ei voida pitää~~
254 ~~yleisesti hyväksyttävänä tai joka loukkaa tahallisesti tai tosiasiallisesti toista ihmistä~~
255 ~~tai ryhmää.~~ Häirinnällä tarkoitetaan käyttäytymistä, jolla loukataan henkilön tai
256 ihmisryhmän ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti. Häirinnässä henkilö luo
257 käyttäytymisellään kiellettyyn syrjintäperusteeseen halventavan, nöyryyttävän,
258 uhkaavan, vihamielisen tai hyökkäävän ilmapiirin. -TYY edistää
259 sukupuolisensitiivistä ajattelua purkamalla sukupuoleen ja sukupuolen ilmaisuun
260 liittyviä stereotyyppioita. Todellinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuvat, kun
261 sukupuoli tai muut yksilöön liittyvät ominaisuudet tai piirteet eivät vaikeuta TYYssä
262 toimimista tai muodostu sille esteeksi.

263 TYY huomioi toiminnassaan sukupuolen moninaisuuden. (Sopo, viestintä, kv ja yv)

- 264 - Vältetään sukupuolisidonnaisia termejä ja sukupuolen perusteella
265 tapahtuvaa lokeroimista sukupuolittamista.
266 - Kyselylomakkeita tehdessä pohditaan sukupuolen kysymisen
267 tarpeellisuutta. **Sukupuolta ei kysytä tarpeettomasti esimerkiksi**
268 **kyselylomakkeissa.**
269

270 Oman sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen ilmaiseminen on mahdollista
271 sukupuolesta tai suuntautumisesta riippumatta. (Sopo ja yv)

- 272 - Rohkaistaan keskusteluun seksuaalisuuden ja sukupuolen
273 moninaisuudesta.
274 - Järjestetään jäsenille koulutuksia seksuaalisuuden ja sukupuolen
275 moninaisuuteen liittyen yhdessä yliopiston tasa-arvotoimikunnan kanssa.
276 - TYY osallistuu seksuaalisuutta, **sukupuolittunutta väkivaltaa** ja
277 sukupuolen moninaisuutta käsitteleviin kampanjoihin, **kun se on**
278 **mahdollista**.
279

280 **Tapahtumiin ja tilaisuuksiin on turvallista osallistua sukupuolesta tai seksuaalisesta**
281 **suuntautumisesta riippumatta.** (Tapahtuma ja yv)

- 282 - TYYn tapahtumien cis-heteronormatiivisia ja sukupuolittuneita tapoja ja
283 perinteitä kartoitetaan **tarkastellaan**, ja niiden normatiivisuutta puretaan ja
284 **muokataan**.
285 - **TYYn tapahtumat ovat kaikille avoimia ja niistä pyritään aktiivisesti luomaan**
286 **moninaiselle jäsenistölle mielekkäitä ja turvallisia**.
287 - TYYn järjestämissä tapahtumissa on ilmoitettu taho, johon voi olla
288 yhteydessä, mikäli ei koe tapahtumaa tai tilaisuutta turvalliseksi.
289

290 **2.7 Terveystila ja vammaisuus**

291 Yliopiston toimintaympäristöä ei ole täysin suunniteltu opiskelijoiden
292 toimintakyvyn moninaisuus huomioiden. Opiskelija voi kohdata esimerkiksi
293 vammaisuuden vuoksi puutteita yhdenvertaisuuden toteutumisessa.
294 Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa myös ylioppilaskuntaa tekemään kohtuullisia
295 mukautuksia vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumiseksi. TYY ~~pyrkii~~
296 ~~edistämään~~ esteettömyyden periaatteita niin rakentamisen, osallistumisen kuin
297 palveluidenkin tasolla, sekä omassa toiminnassaan että vaikuttamistyössä
298 ulkopuolisiin tahoihin.

299 Esteitä opiskelijoille voivat aiheuttaa rakennettu ympäristö sekä puutteelliset
300 tukipalvelut, jotka ovat edellytys yhdenvertaiselle opiskelulle ja toimimiselle
301 yliopistoyhteisössä.

302 **TYYn tilat ovat saavutettavia ja esteettömiä.** (Pääsihteeri, tilavastaava, sopo ja yv)

- 303 - Tiloja remontoidessa suositaan esteettömiä ratkaisuja, ~~joita pyritään~~
304 ~~toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan~~.
305 - Uusia tiloja hankittaessa varmistetaan tilojen esteettömyys ja ~~pyritään~~
306 valitaan esteettömin vaihtoehto **mahdollisuuksien mukaan**.
307 - Parannetaan esteettömyyttä TYYn tiloissa esteettömyyskartoituksen
308 pohjalta.
309 - Vakiinnutetaan TYYn tapahtumiin saavutettavuusmerkintöjen käyttäminen.
310 - Ohjeistetaan järjestöjä viestimään tapahtumien saavutettavuudesta
311 **esimerkiksi** valmiilla tekstipohjilla, kun tapahtuma järjestetään TYYn tilassa.
312 - TYY puuttuu yliopistoyhteisössä ilmenevään ableismiin.
313

314 Opiskelijat hakevat ja saavat apua mielenterveyden ongelmiin varhaisessa
315 vaiheessa. Omasta mielenterveysongelmasta puhuminen ei leimaa puhujaa.
316 (Sopo, kv ja yv)

- 317 - Vaikutetaan YTHS:n mielenterveyspuolen riittävien resurssien turvaamiseksi.
- 318 - Tuodaan esiin kampuskaupungeissa toimivia eri mielenterveyspalveluita
- 319 tarjoavia tahoja.
- 320 - Viestitään mielenterveyspalveluista ja –asioiden käsittelystä myös
- 321 englanniksi.
- 322 - Järjestetään opiskelijoiden mielenterveysongelmia käsitteleviä kampanjoita
- 323 ja osallistutaan vuosittaiseen opiskelijoiden mielenterveysviikkoon.
- 324 - Kannustetaan järjestöjä mukaan kampanjoihin sekä osallistumaan
- 325 vuosittain opiskelijoiden mielenterveysviikkoon.
- 326 - Rakennetaan opiskelijoiden mielenterveydestä puhumisen kulttuuria ja
- 327 koulutetaan opiskelijoita asian puheeksi ottamisesta.
- 328 - **Vaikutetaan ja viestitään päättäjille ja medialle opiskelijoiden**
- 329 **mielenterveystilanteesta, jotta virheelliset käsitykset korkeakouluopiskelun**
- 330 **luonteesta eivät ohjaisi päättäjiä tai äänestäjiä pitämään opiskelijoita**
- 331 **kulueränä tai painolastina kansantaloudelle.**
- 332

333 **Vammaisuus ei ole opiskelijavaihdon tai ulkomaanharjoittelun este (kv, sopo)**

- 334 - Lisätään tietoa Erasmus+ -vaihtoista ja apurahoista
- 335 - Vaikutetaan opiskelija-asumisen esteettömyyteen kampuskaupungeissa
- 336

337 **3. Turun yliopiston ylioppilaskunta (TYY)**

338 Tämän osion tavoitteet ja toimenpiteet koskevat ennen kaikkea TYYtä
339 työnantajana sekä toiminta- ja työyhteisönä. TYYn nimellä toimivia tahoja ovat
340 TYYn edustajisto, hallitus, siivet ja työntekijät, sekä hallituksen ja edustajiston
341 nimittämät toimikunnat ja työryhmät.

342 **3.1. TYYn toimintayhteisö**

343 **TYYn toiminta on saavutettavaa (sopo, häirintäyhdyshenkilöt, pääsektori)**

- 344 - Jokainen TYYn toiminnassa mukana oleva koulutetaan
- 345 yhdenvertaisuudesta ja sen edistämisestä.
- 346 - TYYn toiminnassa mukana olevia koulutetaan siitä, miten toimia
- 347 havaitessaan tai kokiessaan vihapuhetta, häirintää, syrjintää tai rasismia.
- 348 - Luodaan TYYn sivuille yhdenvertaisuuden palautelomake, johon
- 349 huomaamastaan epäkohdasta voi ilmoittaa anonyymisti. Tehdään selväksi
- 350 palautteen antajille, mikä on anonyymin ja nimellä annetun palautteen ero.
- 351

352 **Kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet hakea mukaan ja tulla valituksi TYYn**
353 **toimintaan. (pääsektori, hallinto- ja järjestösektori, viestintäsektori)**

- 354 - Hakukuulutuksista viestitään monikanavaisesti ja -kielisesti.
- 355 - Edustajistovaaleissa kannustetaan vaaliryhmiä kiinnittämään huomiota
- 356 saavutettavaan viestintään ja oman ehdokasjoukon moninaisuuteen.

- 357 - TYY ja keskusvaalilautakunta puuttuvat mahdolliseen syrjivään tai
358 epäasialliseen edustajistovaalikampanjointiin tai -mainostamiseen.
359 Puuttumiseen on keinoja ja ohjeistukset.
360 - Avataan ehdokasasettelun, hallitusvalinnan ja muiden henkilövalintojen
361 käytäntöjä TYYn viestintäkanavissa.
362 - Valinta- ja rekrytointitilanteissa sovelletaan hakukriteereitä yhdenvertaisesti,
363 jotta suojatut henkilökohtaiset ominaisuudet eivät vaikuta valintoihin.
364

365 **TYYn viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista.** (viestintäsektori)

- 366 - TYYn viestinnässä huomioidaan materiaalien luettavuus, kuten kontrastit,
367 värien erottuminen ja rivitasausten asetukset. Sähköiset materiaalit
368 tuotetaan lukulaitteille sopiviksi.
369 - Viestitään toiminnasta ja tapahtumista kattavasti myös englanniksi.
370 - TYYn nettisivuja päivitettäessä päivitetään suomenkielinen ja
371 englanninkielinen osio yhtä aikaa.
372 - TYYn viestinnässä ei käytetä stereotyyppittelevää kieltä tai kielikuvia
373 esimerkiksi eri oppialoja, kulttuureja tai vähemmistöjä koskien tai puhuta
374 vakaumuksista loukkaavasti.
375

376 **Asiakirjojen ja esitysten valmistelu on avointa.** (pääsektori, hallinto- ja
377 järjestösektori)

- 378 - Julkaistaan hallituksen ja edustajiston kokousten esityslistat ja julkiset
379 liitetiedostot TYYn nettisivuilla ajoissa ennen kokousta, mikäli ne eivät sisällä
380 henkilötietoja.
381 - Tarjotaan jäsenille tilaisuuksia osallistua asiakirjojen valmisteluun
382 esimerkiksi kyselyiden ja workshopien työpajojen muodossa
383 - **Pyritään vastaamaan jäsenistön tiedusteluihin ja tietopyyntöihin nopeasti**
384 **avoimen ja läpinäkyvän päätöksenteon edistämiseksi.**
385

386 **TYY tarjoaa opiskelijalle riittävät palvelut opiskelupaikkakunnasta riippumatta.**

387 (pääsektori, järjestösektori, Satakunnan opiskelijakoordinaattori)

- 388 - Satakunnan kampusten opiskelijat saavuttavia palveluita ja palveluiden
389 tarpeita kartoitetaan ja kehitetään kartoitusten mukaisesti.
390 - **Kommunikaatiotapoja Vuorovaikutusta** kehitetään kampusten välillä.
391 - Hybridiosallistumismahdollisuus järjestetään tapahtumissa ja koulutuksissa
392 sitä välttämättä tarvitseville.
393

394 **Kaikki opiskelijat tuntevat itsensä tervetulleiksi yliopistoyhteisöön.**

395 (tuutorointisektori)

- 396 - TYYn tuutorivastaava ja yhdenvertaisuusvastaava kouluttavat järjestöjen
397 tuutorivastaavia ja tuutoreita opiskelijoiden moninaisuudesta,
398 sosioekonomisista taustoista, erilaisista vähemmistöistä ja niiden
399 huomioimisesta yliopistoyhteisössä sekä moniperustaisesta syrjinnästä
400

401 Kaikki opiskelijat saavat tukea myös muissa kuin opiskeluun liittyvissä asioissa.
402 (soposektori)

- 403 - Hyödynnetään yhteistyötahojen tapahtumia ja kampanjoita tietoisuuden ja
- 404 vertaistoiminnan lisäämiseksi.
- 405 - Opiskelijoita opastetaan hyödyntämään ja käyttämään matalan kynnyksen
- 406 mielenterveyspalveluita, kuten Mielen päällä -toimintaa, OpintoVartua ja
- 407 mielenterveyspolkua.
- 408
- 409

410 **3.2 TYY työyhteisönä**

411 Jokainen TYYn toimistolla työskentelevä tuntee yhdenvertaisuusohjelman sisällön
412 ja tietää, kuinka edistää sen tavoitteita omassa toiminnassaan. (soposektori,
413 pääsektori)

- 414 - Järjestetään työntekijöille ja uudelle hallitukselle vuoden vaihteessa
- 415 yhdenvertaisuuskoulutus.
- 416 - Uusi työntekijä perehdytetään TYYn yhdenvertaisuusohjelmasta.
- 417 - Koulutetaan toimiston väkeä vähintään kerran vuodessa ja lisäksi tarpeen
- 418 mukaan yhdenvertaisuusasioista.
- 419

420 TYYn toimiston väki kartuttaa osaamistaan yhdenvertaisuudesta vuosittain
421 yhdenvertaisuusasioiden kehittämiseksi. (Yhdenvertaisuussektori)

- 422 - TYYn tuutorivastaava ja yhdenvertaisuusvastaava kouluttavat järjestöjen
- 423 tuutorivastaavia ja tuutoreita opiskelijoiden moninaisuudesta,
- 424 sosioekonomisista taustoista, erilaisista vähemmistöistä ja niiden
- 425 huomioimisesta yliopistoyhteisössä sekä moniperustaisesta syrjinnästä.
- 426 - TYYn toiminnassa hyödynnetään ulkopuolisten tahojen
- 427 yhdenvertaisuustyön tueksi laatimaa materiaalia ja koulutuksia.
- 428 - Jokainen sektori seuraa ja kehittää yhdenvertaisuustoimintaansa vuosittain
- 429 ja raportoi näistä vuosikertomukseensa.
- 430

431 **4. Järjestöt**

433 Merkittävä osa opiskelijatoiminnasta ja -kulttuurista tapahtuu järjestöissä, joten
434 järjestöt ovat hyvin keskeisiä toimijoita yhdenvertaisuuden edistämässä. Tämän
435 osion tavoitteet ja toimenpiteet koskevat sekä TYYn että järjestöjen toimintaa.
436 TYYtä koskevissa kohdissa korostuu ylioppilaskunnan rooli järjestötoimijoiden
437 kouluttajana ja neuvonta- ja tukipalveluiden tarjoajana. Järjestöjä koulutetaan ja
438 tuetaan erityisesti tapahtumien järjestämisessä, viestinnässä, jäsenten
439 yhdenvertaisessa kohtelussa sekä avoimen ja syrjimättömän ilmapiirin luomisessa.

440 Tärkeimmät TYYn käytettävissä olevat keinot yhdenvertaisuuden edistämiseksi
441 järjestöissä ovat kouluttaminen, järjestöjen tueksi laadittava yhdenvertaisuusopas,
442 turvallisemman tilan periaatteet ja järjestöjen toiminta-avustushakemusten

443 pisteytys. Järjestöjä koskevat tavoitteet ja vastuut ovat ohjeellisia, mutta niitä
444 voidaan hyödyntää toiminta-avustusten myöntöperusteissa. Kun toimenpiteissä
445 puhutaan järjestöjen ohjeistamisesta, tukemisesta tai kannustamisesta, viitataan
446 ennen kaikkea yhdenvertaisuusoppaaseen ja koulutuksiin. Turvallisemman tilan
447 periaatteilla järjestöjä tuetaan yhdenvertaisen ja turvallisen ilmapiirin luomisessa.

448

449 **4.1 Järjestöyhteisö**

450 **Järjestöt saavat riittävästi tukea ja kannustusta yhdenvertaisen toiminnan**
451 **toteuttamiseen.** (sopo, järjestöt, yv, avustustoimikunta)

- 452 - Kannustetaan järjestöjä nimeämään hallituksestaan
453 yhdenvertaisuusvastaavat.
- 454 - Koulutetaan järjestöt TYYn yhdenvertaisuusoppaasta ja annetaan neuvoja
455 yhdenvertaisuuden monipuoliseen huomioimiseen ja häirintätilanteisiin
456 puuttumisesta.
- 457 - Järjestöt tietävät, ketkä vastaavat yhdenvertaisuusasioista ja toimivat
458 häirintäyhdyshenkilöinä TYYssä.
- 459 - Yhdenvertaisuusopas on helposti saavutettavissa suomeksi ja englanniksi.
- 460 - Huomioidaan yhdenvertaisuusnäkökohdat läpileikkaavasti muissa
461 järjestöjen koulutuksissa.
- 462 - Toiminta-avustushakemusten pisteytyksessä otetaan huomioon järjestöjen
463 yhdenvertaisuustoimet tämän ohjelman mukaisesti.
- 464 - Keskustellaan yhdenvertaisuusasioista sosiaalipoliittisten vastaavien
465 neuvostossa, joihin kutsutaan myös järjestöjen yhdenvertaisuusvastaavat.
466

467 **Järjestöissä vallitsee avoin ilmapiiri ja keskustelukulttuuri.** (sopo ja yv)

- 468 - Koulutetaan ja kannustetaan järjestöjä luomaan itselleen
469 yhdenvertaisuussuunnitelma tai -kartoitus, sekä sopimaan siihen liittyvästä
470 vuosittaisesta seurannasta.
- 471 - Tuetaan järjestöjä sisäisten ristiriitatilanteiden käsittelyssä tarjoamalla
472 neuvontaa ja keskusteluapua tarvittaessa.
- 473 - Ohjeistetaan järjestöjä tiedottamaan TYYn häirintäyhdyshenkilöistä ja
474 asettamaan heidän yhteystietonsa näkyvälle paikalle järjestön toiminnassa.
- 475 - Ohjeistetaan järjestöjä yhdenvertaisuusasioita koskevan palautteen
476 keräämisessä ja käsittelyssä.
- 477 - Koulutetaan järjestöjä tiedostamaan ja huomaamaan toimintansa
478 yhdenvertaisuutta edistävät ja heikentävät tekijät.
479

480 **Opiskelijat voivat osallistua järjestötoimintaan henkilökohtaisista**
481 **ominaisuuksistaan ja terveydentilastaan riippumatta.** (sopo, järjestöt ja yv)

- 482 - Edistetään järjestöjen ymmärrystä opiskelijoiden moninaisuudesta sekä
483 järjestötoiminnan saavutettavuudesta koulutusten ja viestinnän avulla.

484 - Kannustetaan järjestöjä tekemään yhteistyötä esteettömyyssuunnittelijan
485 kanssa.
486

487 **Mielenterveyden ongelmista kärsivät saavat tukea opiskelutovereiltaan**
488 **opiskelijayhteisöltä.** (sopo, järjestöt, yv)

- 489 - Jaetaan järjestötoimijoille ja muille opiskelijoille materiaalia, ja järjestetään
- 490 koulutus, jossa käsitellään puheeksiottamista ja toimimista tilanteessa, jossa
- 491 on huolestunut opiskelutoverinsa hyvinvoinnista.
- 492 - Koulutetaan ja tuetaan tiedekuntajärjestöjä, jotta mielenterveysasioista
- 493 kommunikointi tiedekunnille helpottuisi.
- 494 - Lisätään järjestöjen ja yliopiston keskinäistä tietoutta, esimerkiksi viestimällä
- 495 Mielen päällä -hankkeesta ja OpintoVartusta.
- 496

497 **Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua opiskelijatoimintaan**
498 **opiskelupaikkakunnasta ja varallisuudesta riippumatta.** (Satakunta, järjestöt)

- 499 - Ylläpidetään ja kehitetään keskusteluyhteyksiä Satakunnan kampusten
- 500 järjestöjen kanssa.
- 501 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään maksuttomia tapahtumia ja
- 502 tarjoamaan monipuolisia osallistumisen tapoja, kuten hybridiosallistuminen.
- 503 - ~~Kannustetaan~~ **TYU kannustaa ja opastaa** järjestöjä järjestämään tapahtumia
- 504 **myös** siten, että niihin voi osallistua vähävaraisena ~~esimerkiksi halvempien~~
- 505 ~~vaihtoehtojen, vähävaraisuusalennuksien tai vapaaehtoisten tukimaksujen~~
- 506 ~~kautta.~~
- 507

508 **Järjestöt kiinnittävät edunvalvonnassaan huomiota opiskelun saavutettavuuteen.**
509 (sopo, kopo, yv)

- 510 - Koulutetaan järjestökopoja huomioimaan edunvalvontatyössään erityisesti
- 511 opetusmenetelmien ja -tilojen saavutettavuus.
- 512 - Kannustetaan järjestöjä nostamaan esille opiskelutilojen
- 513 saavutettavuusasiat ja viemään niitä eteenpäin.
- 514

515 **Järjestöjen tilat ovat saavutettavia.** (sopo, järjestöt, yv)

- 516 - Tuetaan ja neuvotaan järjestöjä tilojensa sosiaalisen ja fyysisen
- 517 saavutettavuuden parantamisessa.
- 518 - Vaikutetaan yliopistoon esteettömien järjestötilojen puolesta.
- 519 - Kannustetaan järjestöjä edistämään järjestötilojen saavutettavuutta.
- 520

521 **4.2 Tapahtumat ja turvallisempi tila**

522 Turvallisempi tila tarkoittaa, että pyritään mahdollistamaan kaikille vapaus olla
523 oma itsensä ja olla osallinen toiminnassa. Turvallisemmassa tilassa häirintää
524 ehkäistään ja siihen puututaan. Häirintää on mikä tahansa toiminta tai käytös, joka

525 on toista alistavaa, vihamielisen ja epämiellyttävän ilmapiirin luomista tai ihmisen
526 tai ihmisryhmän uhkailua. Periaatteiden tarkoitus on lisätä TYYssä ja sen
527 järjestöissä toimimisen turvallisuutta. Turvallisemman tilan periaatteet ohjaavat
528 jäseniä, tapahtumaosallistujia tai muuta rajattua ihmisryhmää, jonka kesken niihin
529 vaikutetaan ja sitoudutaan. Järjestöt voivat myös käyttää toiminnassaan henkilöitä,
530 jotka vastaavat toiminnan yhdenvertaisuudesta tapahtumakohtaisesti.

531 **Turvallisemman tilan periaatteet ovat laajasti käytössä yliopistoyhteisössä.** (sopo,
532 yv, järjestöt)

- 533 - Järjestöt luovat oman turvallisemman tilan periaatteensa yhteisöä
534 osallistavasti ja erilaiset toimintaympäristöt huomioon ottaen.
- 535 - **Turvallisemman tilan periaatteissa otetaan huomioon toisten**
536 **kunnioittaminen, syrjimättömyys, ennakkoluuloihin ja olettamuksiin**
537 **puuttuminen sekä virheistä oppiminen.**
- 538 - TYY päivittää omat turvallisemman tilan periaatteensa vähintään
539 ohjelmapäivityksen yhteydessä, ja ne löytyvät helposti nettisivuilta.
- 540 - Turvallisemman tilan periaatteita käytetään kaikissa tapahtumissa, ja ne
541 ovat näkyvästi saatavilla.

542
543 **Tapahtumissa ei painosteta päihteiden käyttöön.** (sopo, yv, tuutorointi)

- 544 - Ohjeistetaan järjestöjä ottamaan päihteettömyys huomioon jo tapahtumien
545 suunnitteluvaiheessa.
- 546 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään päihteettömiä tapahtumia.
- 547 - Herätetään esimerkiksi koulutusten yhteydessä keskustelua
548 alkoholikulttuurista ja alkoholin käytöstä.
- 549 - **Tuutorivastaava kouluttaa tulevia tuutoreita huomioimaan alkoholittomien**
550 **ja vähäkustanteisten tapahtumien tärkeyden uusien opiskelijoiden**
551 **orientaatiovaiheessa.**

552
553 **Järjestöt tietävät, mitä TYYn häirintäyhdyshenkilöt tekevät ja osaavat hyödyntää**
554 **heitä toiminnassaan.** (sopo)

- 555 - Koulutetaan järjestöjä vuosittain TYYn häirintäyhdyshenkilöistä ja heidän
556 toiminnastaan.
- 557 - Ohjeistetaan järjestöjä käsittelemään kiusaamis- ja syrjintätapaukset
558 välittömästi, jos sen kaltaista toimintaa ilmenee tapahtumassa ja
559 toiminnassa.
- 560 - Kannustetaan järjestöjä tekemään omat häirintätilanteisiin puuttumisen
561 periaatteet, ja ohjeistetaan järjestöoppaassa asiasta.

562
563 **Järjestöjen tapahtumissa tarkkaillaan yhdenvertaisuutta** (sopo, yv, järjestöt)

- 564 - Hallitukset vastaavat yhdenvertaisuusvastaavien, häirintäyhdyshenkilöiden
565 tai turvahenkilöiden nimeämisestä tapahtumakohtaisesti.
- 566 - Yhdenvertaisuusvastaavat eivät toimi tapahtumissa yksin.

- 567 - Vastuuhenkilöiden yhteystiedoista on tiedotettu selkeästi tapahtuman
568 osallistujille, jotta he voivat tarvittaessa ilmoittaa havainnoistaan tai
569 kokemuksistaan tarkkailijalle yhdenvertaisuusvastaaville.
570 - Yhdenvertaisuusvastaava ei ryhdy jatkotoimenpiteisiin ilman asianomaisten
571 suostumusta.
572 - Kartoitetaan, kuka tai ketkä voivat toimia häirintäyhdyshenkilö -nimikkeen
573 alla, jottei sitä väärinkäytetä ja se säilyttää merkityksensä.
574 Häirintäyhdyshenkilöllä tulee olla luotettavan tahon koulutus tehtävänsä.
575

576 **Tapauksissa ei esiinny kiusaamista, syrjintää, häirintää, seksuaalista väkivaltaa**
577 **eikä rasismia.** (sopo, yv)

- 578 - Koulutetaan järjestöjä siitä, miten toimia havaitessaan tai kokiessaan
579 vihapuhetta, häirintää, syrjintää tai rasismia järjestön tapahtumissa.
580 - Ohjeistetaan järjestöjä ja heidän jäseniään olemaan yhteydessä TYYn
581 häirintäyhdyshenkilöihin tällaisissa tilanteissa.
582 - Ohjeistetaan järjestöjä järjestämään anonyymi palautemahdollisuus
583 tapahtumien yhteyteen, jonka avulla voi matalalla kynnyksellä ilmoittaa
584 epäasiallisesta käytöksestä.
585

586 **Tapaukset ovat fyysisesti ja sosiaalisesti saavutettavia.** (sopo, yv)

- 587 - Ohjeistetaan järjestöjä ottamaan eri saavutettavuusnäkökulmat huomioon
588 tapahtuman suunnittelussa ja tapahtumapaikkaa valitessa.
589 - Ohjeistetaan järjestöjä huomioimaan tapahtumien tarjoiluissa poikkeavat
590 ruokavaliot vähintään silloin, kun ne ovat etukäteen tiedossa.
591 - Ohjeistetaan järjestöjä kertomaan tapahtumatilojen fyysisestä
592 saavutettavuudesta jo tapahtumakutsussa.
593 - Ohjeistetaan järjestöjä kertomaan tapahtuman säännöistä ja
594 palautemahdollisuudesta jo tapahtumakutsussa.
595

596 **Jokaiselle opiskelijalle on tarjolla mielekästä toimintaa opiskelijayhteisössä.** (sopo,
597 järjestöt ja yv)

- 598 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään monipuolisesti erisisältöisiä ja -aikaisia
599 tapahtumia.
600 - Kannustetaan järjestöjä seuraamaan ja kartoittamaan jäsenistönsä tarpeita.
601 - Kannustetaan järjestöjä markkinoimaan tapahtumista ja toiminnastaan
602 laajasti eri viestintäkanavilla, jotta mahdolliset uudet jäsenet voivat löytää
603 järjestön toiminnan.
604 - Järjestöjen toiminnasta tiedotetaan laajasti eri viestintäkanavilla.
605 - Kannustetaan järjestöjä ja jäseniä seuraamaan TYYn viestintäkanavia.
606

607 **Kansainvälisille opiskelijoille on tarjolla toimintaa myös muissa kuin kansainvälisille**
608 **opiskelijoille suunnatuissa järjestöissä.** (kv)

- 609 - Kannustetaan järjestöjä järjestämään kaksikielisiä (suomi ja englanti)
610 tapahtumia ja tiedottamaan niistä myös kaksikielisesti.

- 611 - Toimitaan roolimallina kaksikielisessä viestinnässä järjestöille.
- 612 - Kannustetaan järjestöjä huomioimaan kansainväliset opiskelijat
- 613 suomenkielisissä tapahtumissa esimerkiksi tulkkamalla heille tapahtuman
- 614 keskeiset asiat.
- 615 - Kannustetaan kv-tuutoreita integroimaan kansainväliset opiskelijat osaksi
- 616 järjestöjä esimerkin kautta.
- 617 - Kannustetaan järjestöjä kartoittamaan ei suomea puhuvien jäsenten määrä
- 618 toiminnassaan ja arvioimaan englanninkielisen viestinnän lisäämistä
- 619 esimerkiksi kuukausittaisen englanninkielisen koontiviestin avulla.
- 620 - Ohjeistetaan ainejärjestöjä ja kv-tuutoreita lukukausien alussa
- 621 kansainvälisten opiskelijoiden tavoittamiseksi.
- 622

623 4.3 Viestintä

624 Järjestöjen viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista. (viestintä, yv)

- 625 - Koulutetaan ja ohjeistetaan järjestötoimijoita opiskelijoiden moninaisuuden
- 626 huomioimisesta viestinnässä.
- 627 - Ohjeistetaan järjestötoimijoita viestinnän visuaalisesta saavutettavuudesta.
- 628 - Muistutetaan järjestöjä englanninkielisen nettisivuosiuden päivittämisestä
- 629 vuosittain.
- 630 - Kannustetaan järjestöjä viestimään englanniksi kaikesta, mikä voi koskea ei
- 631 ~~suomea puhuvia opiskelijoita~~ **opiskelijoita, jotka eivät puhu suomea.**
- 632 - Viestitään vaaleista kaksikielisesti suomeksi ja englanniksi.
- 633

634 Viestinnässä ei puhuta kenestäkään loukkaavasti. (kv, järjestöt)

- 635 - Ohjeistetaan järjestöjä olemaan käyttämättä sukupuolittunutta,
- 636 stereotyyppittelevää, rasistista ja muuten syrjivää kieltä tai kuvastoa.
- 637 - Käsitellään järjestöjen viestinnästä tullut palaute tarvittaessa asianosaisten
- 638 järjestöjen kanssa.
- 639

640 5. Yliopisto ja yhteiskunta

641 Opiskelijoiden edunvalvojana TYYllä on velvollisuus tarkkailla ja omilla toimillaan
642 edistää yhdenvertaisuuden toteutumista yliopistossa. Yliopiston tulee kohdella
643 opiskelijoita yhdenvertaisesti, tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun ja
644 huolehtia myös riittävästä opiskelun tukipalveluista. Tämän kohdan tavoitteet
645 toimivat TYYlle edunvalvonnan ohjenuorina.

646 Ylioppilaskuntana TYY on myös aktiivinen yhteiskunnallinen toimija, joka osallistuu
647 julkiseen keskusteluun yliopistoyhteisön ulkopuolella. Yhdenvertainen,
648 saavutettava ja syrjimätön yhteiskunta edistää sekä opiskelijoiden että muiden
649 yksilöiden osallisuutta ja yhteiskunnallisia pyrkimyksiä.

650 5.1 Yliopisto

651 Opiskelijat osallistuvat yliopiston yhdenvertaisuustyöhön. (sopo, yv)

- 652 - Osallistutaan yliopiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman
- 653 tekemiseen, ja valvotaan sen toteutumista.
- 654 - Pidetään huolta, että opiskelijoita osallistetaan suunnitelman tekemiseen
- 655 laajasti.
- 656 - Opiskelijat osallistuvat yliopiston kehittämiseen yliopiston eri yksiköissä
- 657 kaikissa tiedekunnissa. (sopo, kopo)
- 658 - Kannustetaan opiskelijoita lähtemään mukaan eri työryhmiin ja –elimiin.
- 659 - Vaikutetaan siihen, että opiskelijat ovat edustettuina ja huomioidaan eri
- 660 toimiryhmissä mahdollisimman kattavasti.
- 661 - **TYY parantaa opiskelijoiden yhdenvertaisuutta yliopiston hallinnossa**
- 662 **suhteessa professoreihin ja keskiryhmään esimerkiksi kouluttamalla**
- 663 **hallopedeja hallintolakiin ja lakisääteisissä toimielimissä toimimiseen**
- 664 **liittyen.**
- 665

666 Koulutus on järjestetty saavutettavasti. (sopo, kopo, yv)

- 667 - Osallistutaan saavutettavuutta ja yksilöllisiä opiskelujärjestelyjä koskevan
- 668 ohjeiston laadintaan ja valvotaan sen toteutumista.
- 669 - Informoidaan opiskelijoita opiskelujärjestelyistä TYYn nettisivuilla.
- 670 - Lisätään opiskelijoiden tietoisuutta yliopistolla erityisjärjestelyistä.
- 671 - Edistetään sitä, että yliopiston tietokoneet tukisivat lukulaitteita ja muita
- 672 esteettömyyden apuohjelmia.
- 673 - Edistetään yksilöllisiä oppijoita hyödyttäviä, joustavia ja monipuolisia
- 674 opintosuoritusmahdollisuuksia.
- 675 - **Tunnistetaan hybridiopetuksen mahdollisuus saavutettavuutta edistävänä**
- 676 **tekijänä erilaisissa elämäntilanteissa.**
- 677

678 Yliopisto on saavutettava ja esteetön ympäristö. (sopo ja yv)

- 679 - Edistetään yliopiston kyltityksen muokkaamista saavutettavaksi
- 680 näkövammaisille ja **ei-suomea puhuville ihmisille, jotka eivät puhu suomea.**
- 681 - Kartoitetaan yhdessä yliopiston kanssa saavutettavuutta heikentävät paikat.
- 682 - Kartoitetaan yhdessä yliopiston kanssa ratkaisuja, joilla yliopistonmäestä ja
- 683 muista yliopiston esteellisistä paikoista saadaan saavutettavampi
- 684 liikkumisrajoitteisille.
- 685 - Vaikutetaan sukupuolineutraalien wc-tilojen ja pukuhuoneiden lisäämiseksi
- 686 kampuksella ja korkeakoulun liikuntapalveluissa.
- 687 - Edistetään yliopiston intranetin saavutettavuuden parantamista välittämällä
- 688 aktiivisesti TYYn tietoon tulevaa, intranettiä koskevaa palautetta yliopistolle.
- 689 - Tehdään aktiivista yhteistyötä yliopiston viestinnän kanssa, jotta informaatio
- 690 tavoittaa laajasti opiskelijat.
- 691

692 Erilaisista taustoista tuleviin opiskelijoihin suhtaudutaan opetus- ja
693 tuutorointitilanteissa avoimesti. (sopo, kopo)

- 694 - Vaikutetaan niin, että yliopisto ja tiedekunta korostavat jo
695 johdantoluennoilla, että yliopistoelämään kuuluu kanssaihmissen
696 kunnioittaminen ja moninaisuuden hyväksyminen.
697 - Tehdään yhdenvertaisuusasioista helposti lähestyttäviä ja integroidaan ne
698 arkeen esimerkiksi matalan kynnyksen kampanjan avulla lukuvuoden
699 alussa.
700 - Edistetään sitä, että yliopisto kysyy säännöllisesti opiskelijoilta, ovatko nämä
701 kohdanneet tai havainneet opetustilanteissa syrjintää, loukkaavaa puhetta,
702 rasismia, seksismiä tai muuta vastaavaa.
703 - Varmistetaan, että opiskelijoiden ongelmallisiksi kokemat tilanteet tulevat
704 tarvittaessa käsitellyiksi asianosaisten/asianosaisien kanssa.
705

706 **Ketään ei kiusata yliopistolla. Kiusaamistapaukset tulevat ilmi ja ne selvitetään**
707 **asiallisesti.** (sopo, yv)

- 708 - Varmistetaan, että yliopistolla on helposti saatavilla tietoa siitä, kuinka
709 toimia, jos kohtaa kiusaamista omakohtaisesti tai muiden kohdalla.
710 - Käsitellään mahdolliset kiusaamistapaukset OpintoVartu-mallia ja sovittelua
711 hyödyntäen.
712 - Tarjotaan tukea ja ohjausta kiusatuiksi tulleille.
713 - Järjestetään korkeakoulukiusaamisen vastainen kampanja ~~vuosittain~~.
714

715 **Mielenterveyden ongelmat eivät muodostu opiskelun esteeksi.** (sopo, yv)

- 716 - Edistetään riittäviä opintopsykologiresursseja ja matalan kynnyksen
717 opiskelun tuen palveluiden saatavuutta.
718 - Edistetään mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyä opiskelutaitojen
719 tukemiseen tähtäävän opetuksen sisällyttämistä opintojen ohjaukseen.
720 - Tiedotetaan Kelan tuista, joihin opiskelijat eri elämäntilanteissa ovat
721 oikeutettuja, jotta he osaavat hakea ja käyttää niitä.
722 - Viestitään OpintoVartun tarjoamista palveluista ja kannustetaan järjestöjä
723 viestimään opiskelua tukevista palveluista jäsenistölleen.
724

725 **Perheen ja opiskelun pystyy vaivattomasti sovittamaan yhteen.** (sopo, kopo, yv)

- 726 - Kannustetaan opetushenkilökuntaa suhtautumaan myönteisesti lasten
727 läsnäoloon opetustilanteissa.
728 - Selvitetään ja edistetään lyhytaikaisia lastenhoitomahdollisuuksia
729 luentoaikoina.
730 - Edistetään sitä, että opetushenkilökunta tiedottaa kurssikuvauksissa myös
731 mahdollisten kurssiin liittyvien pienryhmien aikatauluista.
732

733 **Opiskelijat ovat tasa-arvoisessa asemassa taustastaan tai ulkoisista tekijöistä**
734 **riippumatta.** (sopo, kopo ja yv)

- 735 - Yliopisto antaa erityistä tukea sitä tarvitseville.

- 736 - Kannustetaan yliopistoa siirtymään sukupuolisensitiivisyyteen
737 ~~kommunikaantiin.~~
738 - Koulutetaan yliopistoa stereotyyppioista ja yhdenvertaisuuden edistämisen
739 toimialoista.

740

741 Erilaiset kulttuurit nähdään tiedeyhteisön vahvuutena. Yliopistolla on
742 nollatoleranssi rasismiin. (sopo, yv)

- 743 - Kartoitetaan, onko yliopistolla ~~selvät~~ **selkeät** käytännöt rasismitapauksiin
744 puuttumiseksi sekä henkilökunnan että opiskelijoiden kohdalla.

745

746 Kansainväliset opiskelijat saavat riittävästi tukea suomalaisessa tiedeyhteisössä
747 toimimiseen. (sopo, kopo, kv)

- 748 - Suunnitellaan kansainvälisten opiskelijoiden tuutorointia yhdessä yliopiston
749 kanssa.

- 750 - Edistetään englanninkielisen opetuksen laadun ja tarjonnan kehittämistä
751 rinnakkain muiden kotimaisten ja vieraiden kielten kanssa eri oppiaineissa.

- 752 - Edistetään riittävän suomen kielen opetuksen tarjoamista kansainvälisille
753 opiskelijoille.

754

755.2 Yhteiskunta

756 TYY vaikuttaa yhdenvertaisen yhteiskunnan kehitykseen. (sopo, pj, yv)

- 757 - Osallistutaan yhdenvertaisuuden edistämiseen tähtääviin kampanjoihin ja
758 tempauksiin, kuten Prideille, tai rasisminvastaiseen toimintaan kutsuen
759 järjestöt mukaan.

- 760 - Pidetään julkisessa keskustelussa ja lausunnoissa esillä
761 yhdenvertaisuusnäkökulmia.

- 762 - TYY puuttuu seksismiin, homofobiaan, transfobiaan sekä muihin vastaaviin
763 syrjinnän muotoihin.

764

765 **TYY huomioi yhdenvertaisuustyönsä yhteiskunnallisen kontekstin.**

- 766 - **Otetaan huomioon sosiaalisesti kestävämmät järjestelmät ja vallitsevan**
767 **talousmallin vaikutus yhdenvertaisuustyön keskeneräisyyteen.**

- 768 - **Huomioidaan tuottavuuspaineiden opiskelijoille aiheuttama**
769 **mielenterveystaakka.**

770

771 **Opiskelija-asumisessa erityisryhmät huomioidaan läpileikkaavasti.** (sopo, yv)

- 772 - Opiskelija-asumiseen liittyvässä vaikutustyössä painotetaan erityisryhmien
773 huomiointia ja esteettömyyttä.

- 774 - Vaikutetaan TYSiin ja yliopistoon kohtuullisen asuntomäärän takaamiseksi
775 kansainvälisille opiskelijoille.

776

777 6. Ohjelman toteutumisen arviointi

778 Yhdenvertaisuusohjelman toteutumista seurataan vuosittain, ja se päivitetään
779 neljän vuoden välein tai tarvittaessa, esimerkiksi linjapaperin muutosten myötä.

780 Kattava tarkastelu tavoitteiden toteutumisesta tehdään puolivuotiskatsauksen ja
781 toimintakertomuksen yhteydessä. Päävastuu seurannasta on hallituksen
782 yhdenvertaisuusvastaavalla ja toissijainen vastuu sosiaalipoliittisella asiantuntijalla,
783 jotka arvioivat tavoitteiden pitkäjänteistä toteutumista TYYn muun toimiston
784 avustuksella. Puolivuotiskatsauksen yhteydessä tehtävän arvioinnin lisäksi
785 toimintakertomuksessa on yhdenvertaisuutta käsittelevä osio, jonka laatii
786 hallituksen yhdenvertaisuusvastaava kautensa päätteeksi.

787 Tavoitteita voidaan arvioida kolmiportaisesti sen mukaan, kuinka hyvin ne ovat
788 kehittyneet koko ohjelmakauden aikana. Konkreettisempien toimenpiteiden
789 toteutuminen arvioidaan asteikolla toteutunut - osittain toteutunut - ei toteutunut
790 jokaisen kalenterivuoden osalta. Jotta seuranta olisi helpompaa tulevina vuosina,
791 voidaan seurantaraporttiin kirjoittaa sanallisesti, miten toimenpide on edennyt ja
792 mitä toimenpidettä edistääksemme tulisi seuraavaksi tehdä. Eri vuosina tehtävät
793 arviot toteutumisesta kirjataan yhteen dokumenttiin. Syvällisempi arviointi
794 ohjelman etenemisestä toimitetaan ohjelmakauden puolivälissä ja lopuksi
795 edustajistolle joko hallituksen puolivuotiskatsauksen tai syyskauden ensimmäisen
796 kokouksen yhteydessä. Välivuosina etenemistä kuvaillaan toimintakertomuksissa
797 lyhyemmin.